

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Concepției sistemului informațional automatizat
“Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat”

nr. 1032 din 06.09.2006

Monitorul Oficial nr.150-152/1131 din 22.09.2006

* * *

Abrogat: 24.10.2021

Hotărîrea Guvernului nr.153 din 25.08.2021

Întru executarea prevederilor [Legii nr.467-XV din 21 noiembrie 2003](#) cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6-12, art.44) și punctului 4 al [Hotărîrii Guvernului nr.562 din 22 mai 2006](#) “Cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.79-82, art.591), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Concepția sistemului informațional automatizat “Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat” (se anexează).
2. Ministerul Dezvoltării Informaționale va prezenta Guvernului, în termen de două luni, planul acțiunilor privind crearea registrului sus-menționat.

PRIM-MINISTRU

Vasile TARLEV

Contrasemnează:

Ministrul dezvoltării informaționale

Vladimir Molojen

Chișinău, 6 septembrie 2006.

Nr.1032.

Aprobată
prin Hotărîrea Guvernului
nr.1032 din 6 septembrie 2006

**Concepția sistemului informațional automatizat
“Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat”**

INTRODUCERE

În prezent în Republica Moldova lipsește evidența centralizată a resurselor informaționale de stat existente și a sistemelor informaționale care formează și utilizează resursele respective. Aceasta este consecința procesului haotic de informatizare, cînd fiecare instituție creează independent, fără a coordona cu alte instituții și deseori fără coordonare între subdiviziunile sale, sisteme variate de diferite calibre, care exclud posibilitatea integrării lor ulterioare.

Lipsa documentației tehnice accesibile a sistemelor informaționale active (adesea aceasta

neexistând în genere) obligă fiecare creator de sisteme informaționale să elaboreze din nou obiectele informaționale și identificadorii lor, precum și clasificatoarele. Drept urmare, sistemele informaționale create nu sînt în stare să asigure schimbul de informație între ele. Astfel, o abordare unică a elaborării sistemelor informaționale ar permite economisirea timpului și a mijloacelor financiare din contul utilizării soluțiilor-tip tehnice de program.

O altă problemă este lipsa unui sistem de certificare a sistemelor informaționale, fapt care generează o dependență considerabilă a calității sistemului informațional transmis beneficiarului de conștiințiozitatea creatorului sau de nivelul său de "înțelegere reciprocă" cu beneficiarul.

Cea mai rațională ieșire din situația existentă este crearea băncii de date centralizate, care va conține informații despre resursele informaționale de stat existente, inclusiv descrierea detaliată și codurile de program ale obiectelor și clasificatoarelor informaționale, sistemelor informaționale, inclusiv date despre creatori, trecerea procedurii de certificare și documentație tehnică.

Informația prezentată mai sus, reprezintă în esență metadate, adică "date despre date" în sensul cel mai larg al cuvîntului. Sistemul creat va fi un catalog specific al resurselor și serviciilor informaționale existente, pentru navigarea comodă și simplă a Portalului informațional de stat. Catalogul în cauză trebuie să asigure căutarea informației sau serviciului necesar chiar și utilizatorului neinițiat.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Definiție

Registrul resurselor și sistemelor informaționale de stat (în continuare – RRSIS) reprezintă o totalitate sistematizată de date despre resursele informaționale de stat (inclusiv a obiectelor și clasificatoarelor informaționale), sistemele informaționale de importanță statală, WEB site-urile autorităților administrației publice și domenele înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și despre posesorii, deținătorii și elaboratorii lor.

RRSIS este parte componentă a resurselor informaționale ale controlului de stat.

Figura 1. Locul RRSIS în structura resurselor informaționale de stat

2. Noțiuni principale

În prezenta Concepție se utilizează următoarele definiții:

resursă informațională – totalitatea de informații în sistemele informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legislația în vigoare;

sistem informațional – totalitatea resurselor și tehnologiilor informaționale și interdependente, metodelor și personalului, destinate păstrării, prelucrării și furnizării de informație;

obiect informațional – reprezentarea virtuală a entităților existente real, atât materiale cât și nemateriale;

clasificator – lista sistematizată a semnificațiilor atributului concret al obiectului informațional, fiecăruia atribuindu-i-se codul corespunzător;

domen – parte a structurii ierarhice de adrese în Internet;

serviciu informațional – activitatea privind acordarea produselor informaționale.

3. Destinația sistemului

RRSIS este destinat colectării, stocării, prelucrării și informării autorităților administrației publice, persoanelor fizice și juridice despre existența și structura resurselor informaționale de stat și sistemelor informaționale de importanță statală, precum și corespunderea lor standardelor stabilite ale calității.

4. Scopurile creării sistemului

Scopul de bază al creării RRSIS de stat este asigurarea informațională a ministerelor, altor autorități administrative centrale și autoritățile administrației publice locale pentru sporirea eficacității funcționării lor, precum și pentru acordarea ajutorului elaboratorilor sistemelor informaționale, prin prezentarea elementelor finite ale sistemelor informaționale.

La crearea RRSIS se ating următoarele scopuri:

a) coordonarea acțiunilor autorităților administrației publice și organizațiilor nestatale privind crearea resurselor și sistemelor informaționale integrate;

b) asigurarea navigării comode și ușoare prin Portalul informațional de stat, în primul rând la prestarea serviciilor interactive;

c) reducerea costului și termenelor de elaborare din contul utilizării repetate a deciziilor-tip tehnice de program.

5. Principiile creării sistemului

Principiile creării sistemului sînt:

a) principiul legalității, care presupune crearea și exploatarea RRSIS în conformitate cu legislația națională în vigoare;

b) principiul respectării drepturilor omului presupune exploatarea sistemului în conformitate strictă cu legislația națională în vigoare, precum și în cadrul contractelor și acordurilor internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte;

c) principiul primei persoane/unui centru presupune existența unui conducător real de rang înalt, care posedă împuterniciri suficiente pentru luarea deciziilor și coordonarea lucrărilor de creare și exploatare a sistemului;

d) principiul temeiniciei datelor presupune introducerea datelor în sistem numai în baza informației documentate;

e) principiul integrității, plenitudinii și autenticității datelor:

prin integritatea datelor se înțelege starea datelor, cînd ele își păstrează conținutul și se interpretează univoc în condițiile acțiunilor accidentale. Integritatea datelor se consideră păstrată, dacă ele nu au fost deformate și deteriorate (*nu au fost șterse*);

prin plenitudinea datelor se înțelege cantitatea de informație colectată despre resursele informaționale de stat, în conformitate cu legislația în vigoare;

prin autenticitatea datelor se înțelege gradul de corespundere a datelor, stocate pe suporturi electronice sau pe hîrtie, stării reale a obiectelor unui domeniu concret al sistemului, reprezentate de acestea;

f) principiul identificării de stat a obiectelor înregistrării prevede că fiecare din ele are indiciu de identificare unic de stat;

g) principiul controlului asupra formării și utilizării RRSIS presupune o totalitate de măsuri organizatorice și tehnice de program, care asigură calitatea sporită a resurselor informaționale de stat formate, fiabilitatea înaltă a stocării, securității și corectitudinii utilizării lor în conformitate cu legislația în vigoare;

h) principiul respectării drepturilor de autor presupune asigurarea securității drepturilor de autor ale elaboratorilor sistemelor informaționale;

i) principiul consecutivității presupune elaborarea și realizarea proiectului pe etape;

j) principiul integrității presupune ca sistemul să fie creat ca un subsistem al Sistemului informațional unic de stat al Republicii Moldova;

k) principiul eficienței funcționării semnifică optimizarea raportului “calitate/cost”;

l) principiul securității semnifică paza garantată a datelor de la deteriorarea fizică și accesul nesancționat;

m) principiul dezvoltării progresive semnifică crearea sistemului și modificarea permanentă a componentelor sale, în baza tehnologiilor informaționale avansate;

n) principiul modularității și etalonării semnifică posibilitatea amplificării sistemului fără schimbarea componentelor create anterior.

6. Obiectivele sistemului

Obiectivele de bază ale creării RRSIS sînt:

a) sporirea gradului de informare a utilizatorilor despre resursele și sistemele informaționale existente și planificate pentru creare;

b) asigurarea informațională a procesului de creare a Sistemului informațional unic de stat;

c) asigurarea informațională a procesului de certificare a sistemelor informaționale;

d) acordarea informației elaboratorilor sistemelor informaționale despre caracteristicile tehnice ale sistemelor informaționale existente și care se elaborează;

e) acordarea posibilității elaboratorilor de a obține coduri de program ale obiectelor și clasificatoarelor informaționale.

Capitolul II

CADRUL JURIDICO-NORMATIV AL RRSIS

7. Cadrul juridico-normativ al RRSIS constă din legislația națională în vigoare, acordurile și contractele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și actele normative care reglementează relațiile legate cu informatizarea și resursele informaționale de stat.

8. Crearea și funcționarea RRSIS, în particular, este reglementată de următoarele acte legislative și juridico-normative:

[Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994](#);

[Legea nr.293-XIII din 23 noiembrie 1994](#) privind dreptul de autor și drepturile conexe;

[Legea nr.1320-XIII din 25 septembrie 1997](#) cu privire la registre;

[Legea nr.982-XIV din 11 mai 2000](#) privind accesul la informație;

[Legea nr.1069-XIV din 22 iunie 2000](#) cu privire la informatică;

[Legea nr.186-XV din 24 aprilie 2003](#) cu privire la evaluarea conformității produselor;

[Legea nr.467-XV din 21 noiembrie 2003](#) cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;

[Legea nr.264-XV din 15 iulie 2004](#) cu privire la documentul electronic și semnătura digitală;

[Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1743-III din 19 martie 2004](#) "Privind edificarea societății informaționale în Republica Moldova";

[Hotărîrea Guvernului nr.632 din 8 iunie 2004](#) "Despre aprobarea Politicii de edificare a societății informaționale în Republica Moldova";

[Hotărîrea Guvernului nr.255 din 9 martie 2005](#) "Privind Strategia Națională de edificare a societății informaționale – "Moldova Electronică";

[Hotărîrea Guvernului nr.30 din 10 ianuarie 2006](#) "Cu privire la aprobarea Regulamentului Ministerului Dezvoltării Informaționale";

[Hotărîrea Guvernului nr.562 din 22 mai 2006](#) "Cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat".

9. Cadrul juridico-normativ existent în domeniul informatizării necesită armonizare cu scopul creării spațiului juridico-normativ unitar în domeniul informatizării.

În calitate de măsuri primordiale este necesar de a elabora și adopta prin hotărîre de Guvern Reglementarea tehnică privind modul de creare a registrelor de stat.

Nu este mai puțin importantă aprobarea hotărîrii de Guvern cu privire la modul de certificare a sistemelor informaționale.

După aprobarea de către Guvern a prezentei Concepții, structurile organizaționale, responsabile de formarea și actualizarea segmentelor corespunzătoare ale resursei informaționale respective, trebuie să elaboreze și să aprobe, în modul stabilit, Regulamentul cu privire la modul de formare a RRSIS.

Este necesar de menționat faptul că, într-un șir de legi și hotărîri ale Guvernului, care nu se referă

direct la resursele informaționale, se prezintă descrierea unor sau altor registre. În aceste acte normative la fel este necesar de introdus modificări, pentru a le aduce în conformitate cu legislația în vigoare din domeniul informatizării.

Capitolul III SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL SISTEMULUI

10. Funcțiile de bază ale sistemului RRSIS

Din totalitatea de funcții pot fi evidențiate cele de bază:

a) formarea băncii de date a sistemului

Funcțiile de bază la formarea băncii de date a sistemului sînt funcțiile **punerii inițiale la evidență și actualizării datelor:**

1) punerea inițială la evidență

Punerea la evidență constă în atribuirea unui identificator unic obiectului de evidență și introducerea volumului stabilit de date despre acesta în banca de date a sistemului;

2) actualizarea datelor

Actualizarea datelor despre obiectele de evidență are loc în cazul survenirii evenimentelor, prevăzute de scenariile de bază și constă în modificarea semnificațiilor atributelor obiectelor informaționale;

3) scoaterea din evidență

Scoaterea din evidență presupune transferarea în arhivă a datelor despre obiectul de evidență la luarea deciziei cu privire la scoaterea sistemului din exploatare.

Toate modificările în sistem sînt stocate în ordine cronologică;

b) organizarea asigurării informaționale

Datele din banca de date a sistemului sînt oferite de către deținătorul sistemului persoanelor fizice și juridice, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) asigurarea calității informației din contul creării și menținerii componentelor sistemului de calitate;

d) asigurarea protecției datelor la toate etapele de colectare, stocare și utilizare a datelor despre resursele informaționale

11. Blocurile funcționale ale sistemului:

RRSIS conține următoarele blocuri funcționale:

a) blocul funcțiilor de control al colectării, stocării și utilizării resurselor informaționale (“CONTROL”);

b) blocul funcțiilor de evidență automatizată a resurselor informaționale (“RESURSA INFORMAȚIONALĂ”);

c) blocul funcțiilor de evidență automatizată a sistemelor informaționale primite în exploatare, în curs de elaborare și planificate pentru elaborare (“SISTEMUL INFORMAȚIONAL”);

d) blocul funcțiilor de evidență automatizată a serviciilor informaționale (“SERVICIUL INFORMAȚIONAL”);

e) blocul funcțiilor de evidență automatizată a WEB site-urilor instituțiilor și autorităților administrației publice (“WEB SITE-UL”);

f) blocul funcțiilor de evidență automatizată a domen-elor și a proprietarilor lor (“DOMEN”);

g) blocul funcțiilor de acordare a informației despre resursele și sistemele informaționale (“ACORDAREA INFORMAȚIEI”).

12. Fiecare din blocurile informaționale include un șir de funcții:

a) blocul funcțiilor de control al colectării, stocării și utilizării resurselor informaționale (“CONTROL”) include următoarele funcții:

administrarea bazei de date;

asigurarea integrității logice a sistemului;

determinarea nivelului de acces al utilizatorilor;

asigurarea securității și protecției informației în sistem;

b) blocul funcțiilor de evidență automatizată a resurselor informaționale (“RESURSA INFORMAȚIONALĂ”) include următoarele funcții:

- evidența resurselor informaționale;
- evidența obiectelor informaționale;
- evidența și actualizarea clasificatoarelor;

c) blocul funcțiilor de evidență automatizată a sistemelor informaționale (“SISTEMUL INFORMAȚIONAL”) include următoarele funcții:

- evidența sistemelor informaționale, a posesorilor și elaboratorilor lor;
- nota cu privire la certificarea sistemului informațional și evidența certificatelor de conformitate eliberate;
- evidența documentației tehnice.

În conturul respectiv sînt luate în considerare toate etapele ciclului de viață al sistemului informațional, în conformitate cu ISO 15288;

d) blocul funcțiilor de evidență automatizată a serviciilor informaționale (“SERVICIUL INFORMAȚIONAL”) include funcția de evidență a serviciilor informaționale, prestate cu ajutorul sistemelor informaționale automatizate, precum și a organizațiilor care prestează aceste servicii;

e) blocul funcțiilor de evidență automatizată a WEB site-urilor instituțiilor și autorităților administrației publice (“WEB SITE-UL”) include funcția de evidență a WEB site-urilor, a posesorilor, elaboratorilor și deținătorilor lor;

f) blocul funcțiilor de evidență automatizată a posesorilor numelor înregistrate în domen-ul nivelului superior .md (“DOMEN”) include funcția de evidență a persoanelor fizice și unităților de drept, care posedă un nume înregistrat în domen-ul nivelului superior .md.;

g) blocul funcțiilor de oferire a informației despre resursele și sistemele informaționale (“ACORDAREA INFORMAȚIEI”) include următoarele funcții:

- oferirea informației pentru toate obiectele de evidență;
- primirea fișierelor compilate ale obiectelor;
- primirea clasificatoarelor și a tuturor actualizărilor.

Prestarea serviciilor informaționale are loc cu ajutorul Portalului informațional de stat.

Capitolul IV STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ

13. Posesorul RRSIS

Posesorul RRSIS este Ministerul Dezvoltării Informaționale.

14. Deținătorul RRSIS

Deținătorul RRSIS este Întreprinderea de Stat "REGISTRU".

15. Registratorii RRSIS

Registratori ai RRSIS sînt:

a) Ministerul Dezvoltării Informaționale, care, va asigura formarea și actualizarea RRSIS prin extinderea atribuțiilor funcționale și crearea următoarelor subdiviziuni de înregistrare:

- resurselor și sistemelor informaționale;
- obiectelor informaționale;
- clasificatoarelor;
- WEB site-urilor;
- serviciilor informaționale;

b) Întreprinderea de Stat “Molddata” a Ministerului Dezvoltării Informaționale care va înregistra posesorii numelor înregistrate în domen-ul de nivel superior .md.;

c) în afară de aceasta, în Republica Moldova trebuie să se creeze un organism de certificare, care va asigura procesul de certificare a sistemelor informaționale, va furniza în RRSIS informația despre sistemele informaționale care au trecut certificarea și certificatele eliberate.

Capitolul V

DOCUMENTELE RRSIS

La documentele RRSIS se referă certificatul de conformitate a sistemelor informaționale și de înregistrare a domen-elor, precum și blanchetele de strictă evidență pentru aceste documente.

Capitolul VI RESURSA INFORMAȚIONALĂ

16. Obiectele informaționale

Componența obiectelor informaționale, care reprezintă resursa informațională a sistemului, este determinată prin destinația sa și include:

a) resursele informaționale de stat:

de bază;

departamentale;

teritoriale;

b) sistemele informaționale:

care formează resursele informaționale de stat;

componentele sistemului Guvernul Electronic;

c) obiectele informaționale, care intră în componența resurselor informaționale de stat;

d) clasificatoarele, utilizate în resursele informaționale de stat;

e) WEB site-urile:

ale Parlamentului, Aparatului Președintelui și Aparatului Guvernului;

ministerelor, altor autorități administrative centrale;

autorităților administrației publice locale;

f) domen-ele;

g) serviciile informaționale, prestate cu ajutorul sistemelor informaționale;

h) unitățile de drept – posesorii, deținătorii și elaboratorii resurselor informaționale, sistemelor, WEB site-urilor și domen-elor (împrumutate din Registrul de stat al unităților de drept);

i) persoanele fizice – proprietari ai domen-elor (împrumutate din Registrul de stat al persoanelor fizice);

j) actele juridice, care reglementează crearea și exploatarea resurselor informaționale (împrumutate din Registrul de stat al actelor juridice);

k) documentația tehnică:

propunerile-business;

sarcina tehnică;

proiectul tehnic;

documentația de exploatare;

l) documentele și blanchetele de strictă evidență:

certIFICATELE DE ÎNREGISTRARE A DOMEN-ELOR;

CERTIFICATELE DE CONFORMITATE A SISTEMELOR INFORMAȚIONALE.

17. Identificarea obiectelor sistemului

Identificarea obiectelor sistemului are loc cu ajutorul atribuirii fiecăruia din ele a unui număr de identificare unic:

a) identificarea resursei informaționale

Identificatorul resursei informaționale este un număr de ordine din 4 cifre;

b) identificarea sistemului informațional

Identificatorul sistemului informațional este un număr de ordine din 4 cifre;

c) identificarea obiectului informațional

Identificatorul obiectului informațional este un număr de ordine din 6 cifre;

d) identificarea clasificatorului

Identificatorul clasificatorului este un număr de ordine din 6 cifre;

e) identificarea WEB site-ului

Identificatorul Web site-ului este un număr de ordine din 4 cifre;

f) identificarea domen-ului

Identificatorul domen-ului este un număr de ordine din 6 cifre;

g) identificarea serviciului informațional

Identificatorul serviciului informațional este un număr de ordine din 6 cifre;

h) identificarea unității de drept

Identificatorul unității de drept este numărul de identificare de stat al unității de drept (IDNO – abrevierea sintagmei din limba engleză “IDentification Number of Organization”) din Registrul de stat al unităților de drept;

i) identificarea persoanei fizice

Identificatorul persoanei fizice este numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP – abrevierea sintagmei din limba engleză “IDentification Number of Person”) din Registrul de stat al populației;

j) identificarea actului juridic

Identificatorul actului juridic este cheia combinată:

IDNO al organizației + anul + numărul de ordine în anul respectiv în organizația respectivă;

k) identificarea documentelor tehnice

Identificatorul documentului tehnic este consecutivitatea din 15 cifre, cu următoarea structură:

AAAAA BB CC DD EE FF,

unde :

AAAAA – identificatorul sistemului informațional;

BB – numărul elementului în sistemul software;

CC – codul tipului documentului tehnic;

DD – numărul părții documentului;

EE – numărul versiunii documentului;

FF – numărul completării;

l) identificarea documentelor și a blanchetelor de strictă evidență

Identificatorul documentului și al blanchetei de strictă evidență este cheia combinată: codul documentului + seria + numărul.

18. Scenarii de bază

Scenariile de bază reprezintă o listă a evenimentelor ce se întâmplă cu obiectul informațional și se țin la evidență în sistem. În RRSIS se țin la evidență următoarele evenimente:

a) resursa informațională

1) punerea inițială la evidență, la adoptarea actului juridic, care determină necesitatea creării resursei informaționale;

2) actualizarea datelor, la schimbarea posesorilor, deținătorilor sau statutului resursei informaționale;

3) scoaterea din evidență, la lichidarea resursei informaționale;

b) sistemul informațional

1) punerea inițială la evidență:

la adoptarea documentului normativ, care inițiază elaborarea sistemului informațional;

la înregistrarea sistemelor informaționale deja existente;

la crearea versiunii noi a sistemului informațional;

2) actualizarea datelor:

la realizarea etapelor de creare a sistemului informațional;

la certificarea sistemului informațional;

3) scoaterea din evidență, la scoaterea sistemului informațional din exploatare;

c) obiectul informațional

1) punerea inițială la evidență, la înregistrarea obiectului informațional;

2) actualizarea datelor:

la modificarea textului inițial al obiectului informațional;
la introducerea modificărilor în atributele obiectului informațional;
la modificarea listei clasificatoarelor;
la utilizarea obiectului în altă resursă informațională;

3) scoaterea din evidență, la lichidarea tuturor resurselor informaționale în care a fost utilizat obiectul respectiv;

d) clasificatorul

1) punerea inițială la evidență, la înregistrarea clasificatorului;
2) actualizarea datelor, la modificarea semnificațiilor clasificatorului;
3) scoaterea din evidență, la lichidarea clasificatorului;

e) WEB site-ul

1) punerea inițială la evidență, la înregistrarea WEB site-ului;
2) actualizarea datelor:
la schimbarea posesorului sau deținătorului site-ului;
la schimbarea adresei;
3) scoaterea din evidență, la închiderea site-ului;

f) domen-ul

1) punerea inițială la evidență, la înregistrarea domen-ului;
2) actualizarea datelor, la schimbarea posesorului numelui înregistrat în domen-ul nivelului superior

.md;

3) scoaterea din evidență, la anularea înregistrării;

g) serviciul informațional

1) punerea inițială la evidență, la înregistrarea serviciului informațional;
2) actualizarea datelor:
la schimbarea organizației, care prestează serviciul;
la schimbarea esenței serviciului prestat;
la schimbarea condițiilor de prestare a serviciului;
la schimbarea documentelor, eliberate la prestarea serviciului;
3) scoaterea din evidență, la anularea serviciului;

h) documentația tehnică

1) punerea inițială a documentului la evidență la aprobare;
2) actualizarea la aprobarea versiunii noi a documentului respectiv;
3) scoaterea documentului din evidență, la anularea documentului în cauză;

i) documentele și blanchetele de strictă evidență

1) punerea inițială a documentului la evidență, la confecționarea lui;
2) actualizarea datelor, la declararea documentului ca fiind nevalabil sau la modificarea termenului lui de valabilitate;
3) scoaterea din evidență a documentului, la expirarea termenului de valabilitate a documentului sau în cazul nimicirii lui.

19. Datele ce se conțin în banca centrală a RRSIS

a) datele despre resursa informațională:

identificatorul;
denumirea;
definiția;
IDNO al posesorului resursei informaționale;
IDNO al deținătorului resursei informaționale;
data de început a formării;
starea resursei (*proiectată, în proces de formare, formată*)

identificatorul actului juridic;

b) datele despre sistemul informațional:

identificatorul;

denumirea;
destinația;
datele despre certificare;
datele despre transmiterea în exploatare;
data înregistrării sistemului informațional;
numărul versiunii;
IDNO al elaboratorului sistemului;
descrierea pe scurt a arhitecturii sistemului;
pentru subsistem – identificatorul sistemului de bază;
identificatorul resursei informaționale;

c) datele despre obiectul informațional:
identificatorul;
identificatorul obiectului informațional, de la care este moștenit;
denumirea;
descrierea pe scurt a obiectului;
data creării;
versiunea;
identificatorul resursei informaționale;
lista atributelor obiectului informațional;
fișierul compilat al obiectului informațional;
identificatoarele clasificatoarelor, utilizate pentru codarea semnificațiilor atributelor obiectului;
descrierea identificatorului obiectului (de exemplu, structura IDNP sau IDNO);

d) datele despre clasificator:
identificatorul;
denumirea;
conținutul (codurile și semnificațiile lor corespunzătoare);
data creării;
data ultimei actualizări;
IDNO al elaboratorului;

e) datele despre WEB site-ul:
identificatorul;
denumirea;
adresa;
data deschiderii;
IDNO al proprietarului WEB site-ului;
IDNO al organizației, care realizează hosting-ul site-ului;
IDNO al elaboratorului paginii WEB;

f) datele despre domen:
identificatorul;
adresa;
nivelul domen-ului;
data înregistrării;
IDNO sau IDNP al posesorului domen-ului;
data anulării înregistrării;

g) datele despre serviciul informațional:
identificatorul;
descrierea serviciului;
IDNO al organizației care prestează serviciul;
identificatorul sistemului informațional, cu ajutorul căruia este prestat serviciul;
tipul documentului sau al altui suport material, eliberat la prestarea serviciului;
identificatorul actului juridic, care conține regulamentul de prestare a serviciului;

h) datele despre unitatea de drept:

IDNO;

denumirea;

i) datele despre persoana fizică:

IDNP;

numele;

prenumele;

patronimicul;

j) datele despre actul juridic:

identificatorul;

denumirea;

data;

numărul actului juridic;

textul;

k) datele despre documentele tehnice:

identificatorul;

textul;

identificatorul sistemului informațional, la care se referă documentația tehnică;

codul tipului documentului;

tipul elementului sistemului software;

numărul părții;

numărul versiunii;

numărul completării;

IDNO al elaboratorului;

data aprobării;

data ultimei modificări;

l) datele despre documentele și blanchetele de strictă evidență:

codul documentului;

seria;

numărul;

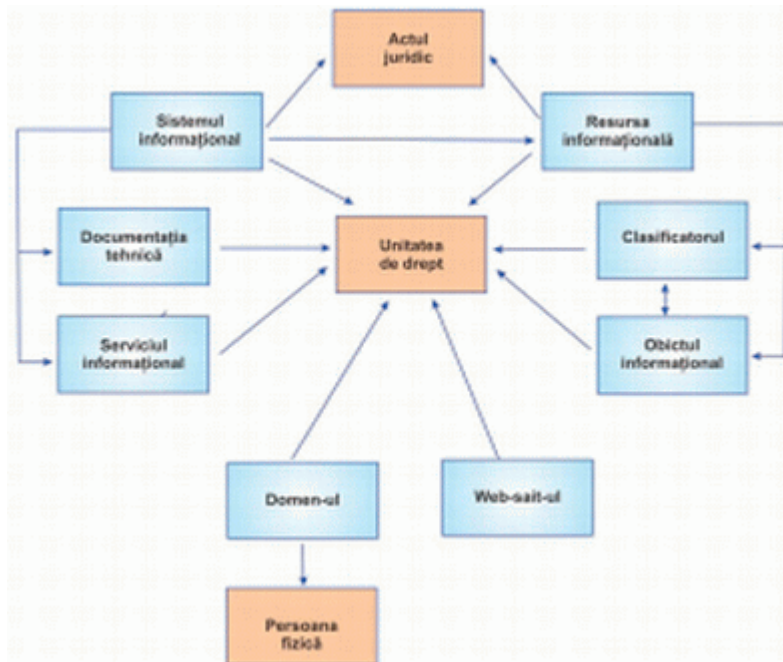
data confecționării;

termenul de valabilitate;

IDNO al organizației emitente;

statutul.

Interconexiunea obiectelor informaționale se prezintă în figura 2.

Figura 2. Interconexiunea dintre obiectele informaționale.

20. Clasificatoarele

Pentru asigurarea autenticității și micșorarea volumului informației stocate în sistem se utilizează un sistem de clasificatoare, care poate fi împărțit în trei grupuri:

- internaționale;
- naționale;
- intrasistemice.

Clasificatoarele intrasistemice se elaborează și se utilizează în cadrul sistemului numai în cazul lipsei clasificatoarelor naționale și internaționale aprobate.

21. Interconexiunea cu alte sisteme

Pentru asigurarea formării corecte a resursei informaționale este necesar de a organiza accesul la resursele informaționale ale următoarelor sisteme informaționale automatizate:

- a) Sistemul Informațional Automatizat “Registrul de stat al populației” – acordă acces la datele personale ale posesorilor numelor de domen;
- b) Sistemul Informațional Automatizat “Registrul de stat al unităților de drept” – acordă acces la datele de înregistrare ale unităților de drept și la documentele lor de înregistrare;
- c) Sistemul Informațional Automatizat “Registrul de stat al actelor juridice” – acordă acces la actele legislative în vigoare.

Capitolul VII

SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL SISTEMULUI

RRSIS este un sistem alcătuit dintr-un singur nivel la nivel central, în componența căruia intră depozitul central de date și locurile de muncă ale colaboratorilor subdiviziunilor, responsabili de înregistrarea obiectelor separate ale sistemului, precum și ale administratorilor bazelor de date.

Lista produselor software și mijloacelor tehnice, utilizate la crearea infrastructurii informaționale a Sistemului Informațional Automatizat “Registrul de stat al populației”, se stabilește de către elaboratorul sistemului.

Capitolul VIII

SECURITATEA ȘI PROTECȚIA INFORMAȚIEI

22. Definiția

Prin securitate informațională se înțelege protecția resurselor informaționale și infrastructurii

informaționale de la acțiuni premeditate sau accidentale cu caracter natural sau artificial, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului participanților la procesul de schimb informațional.

Sistemul securității informaționale este o totalitate de măsuri juridice, organizatorice, economice și tehnologice, orientate spre prevenirea pericolelor pentru resurse și infrastructura informațională.

23. Pericole pentru securitatea informațională

Prin pericol se înțelege un eveniment sau o acțiune posibilă, orientată spre cauzarea prejudiciului resurselor sau infrastructurii informaționale.

Pericole principale pentru securitatea informațională a Sistemului informațional unic de stat sînt:

- a) colectarea și utilizarea ilegală a informației;
- b) încălcarea tehnologiei de prelucrare a informației;
- c) implementarea în produsele software și hardware a componentelor, care realizează funcții, neprevăzute în documentația la aceste produse;
- d) elaborarea și răspîndirea programelor, care afectează funcționarea normală a sistemelor informaționale și informaționale de telecomunicații, precum și a sistemelor securității informaționale;
- e) nimicirea, deteriorarea și suprimarea radioelectronică sau distrugerea mijloacelor și sistemelor de prelucrare a informației, de telecomunicații și comunicații;
- f) influențarea asupra sistemelor cu parolă-cheie de protecție a sistemelor automatizate de prelucrare și transmitere a informației;
- g) compromiterea cheilor și mijloacelor de protecție criptografică a informației;
- h) scurgerea informației prin canale tehnice;
- i) implementarea dispozitivelor electronice pentru interceptarea informației în mijloacele tehnice de prelucrare, păstrare și transmitere a informației prin canalele de comunicații, precum și în încăperile de serviciu ale autorităților administrației de stat;
- j) nimicirea, deteriorarea, distrugerea sau sustragerea suporturilor de informație mecanice sau a altor suporturi;
- k) interceptarea informației în rețelele de transmitere a datelor și în liniile de comunicații, decodificarea acestei informații și impunerea informației false;
- l) utilizarea tehnologiilor informaționale autohtone și străine necertificate, a mijloacelor de protecție a informației, a mijloacelor de informatizare, de telecomunicații și comunicații la crearea și dezvoltarea infrastructurii informaționale;

m) accesul nesancționat la resursele informaționale, care se află în băncile și bazele de date;

n) încălcarea restricțiilor legale privind răspîndirea informației.

Obiecte ale pericolelor sînt resursele informaționale sau infrastructura informațională.

Surse ale pericolelor sînt infractorii, funcționarii de stat corupți, precum și utilizatorii de rea-credință.

24. Sarcinile privind asigurarea securității informaționale

Sarcinile de bază ale asigurării securității informaționale sînt:

- a) asigurarea confidențialității informației, adică prevenirea primirii informației de către persoanele fără drepturi și împuterniciri corespunzătoare;
- b) asigurarea integrității logice a informației, adică prevenirea introducerii, actualizării și nimicirii nesancționate a informației;
- c) asigurarea integrității fizice a informației;
- d) asigurarea protecției infrastructurii informaționale de la deteriorare și de la încercările de modificare a funcționării.

Mecanismele de bază ale asigurării securității informaționale sînt:

- a) autentificarea și autorizarea;
- b) dirijarea accesului;
- c) înregistrarea acțiunilor și auditul;
- d) criptarea informației.

Utilizarea mecanismelor asigurării securității informaționale trebuie planificată la etapa de proiectare a sistemelor și infrastructurii informaționale.

Una din cele mai vulnerabile verigi în sistemul securității informaționale este factorul uman. În

legătură cu aceasta, un element important al securității informaționale este studierea de către personal a metodelor și procedeelelor de contracarare a pericolelor.

ÎNCHEIERE

Crearea RRSIS este parte componentă a procesului de informatizare a societății, și anume a creării Spațiului informațional unic.

Primul pas la crearea RRSIS este elaborarea sistemului informațional automatizat al RRSIS în calitate de mecanism pentru formarea băncii de date pentru resurse și sisteme informaționale. În scopul formării prezentului registru este necesară efectuarea inventarierii resurselor și sistemelor informaționale existente în ministere, alte autorități administrative centrale și autoritățile administrației publice locale. Conform rezultatelor inventarierii este necesar de a elabora propuneri cu privire la modernizarea și dezvoltarea sistemelor informaționale existente.

De asemenea, este necesară elaborarea Regulamentului cu privire la modul de înregistrare a fiecărei categorii de obiecte informaționale, ținute la evidență în prezentul registru.